

Vlaams
Parlement

vergadering **C43 – BRU3**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

van 27 oktober 2010

INHOUD

- Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaecker tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de stand van zaken in het onderdeel natuurverwerving van het Bruegelproject - 369 (2010-2011) 3
- Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur om het Brussels Philharmonic weg te trekken uit Brussel - 281 (2010-2011) 7
- Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het woonzorgproject in Koekelberg - 271 (2010-2011)
- Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het Vlaams zorgdorp op de voormalige KUB-site - 351 (2010-2011) 9

■

Waarnemend voorzitter: de heer Sven Gatz

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de stand van zaken in het onderdeel natuurverwerving van het Bruegelproject - 369 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Voorzitter, tijdens de vorige legislatuur hebt u over dit onderwerp zelf nog vragen gesteld. Het is het moment om een stand van zaken te vragen, temeer daar ik de indruk heb dat het Bruegelproject een beetje onzichtbaar is geworden.

Het Bruegelproject was nochtans vrij prestigieus gestart in 2000. Het was de bedoeling om een gemengd project cultuur en natuur op poten te zetten in de Vlaamse Rand rond Brussel om de groene gordel te versterken en, natuurlijk, om het Vlaams karakter van de Rand rond Brussel in de verf te zetten, met bijzondere aandacht voor het culturele en ecologische aspect. Deze commissie heeft dit project altijd heel belangrijk gevonden omdat het uiteraard een manier is om die groene gordel rond Brussel te versterken.

Eigenlijk was het opzet van in het begin vrij prestigieus. Ik verwijs naar het antwoord in 2008 van minister Crevits, toen bevoegd voor Leefmilieu, Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid. Het ging eigenlijk om een verwervingsinspanning van 1130 hectare bossen, bebossingsgronden en parken, waarvan 400 hectare in de Bruegelvallei, in het westen, 500 hectare in de omgeving van het Hallerbos, de zuidelijke zone van Zenne en Zoniën, en 230 hectare ten noorden van Brussel. Over een periode van 5 jaar zou er een budget van 725 miljoen frank worden aangewend. Dat betekent een verwervingsinspanning ten belope van 100 tot 150 miljoen frank per jaar.

Minister, we zijn nu 10 jaar na de start van het Bruegelproject. Het is eigenlijk niet helemaal gelopen zoals het had moeten lopen. Er zijn wel belangrijke realisaties, daar niet van. Ik denk aan het Hallerbos, het kasteel van Gaasbeek. De initiële doelstelling om de groene gordel rond Brussel helemaal te sluiten, is echter nog niet helemaal vervuld. Ik ken bijvoorbeeld heel goed het dossier van het Lembeekbos, op dit moment een van de meest waardevolle stukken in de Rand rond Brussel wat fauna en flora betreft. Het is, als ik de kenners moet geloven, trouwens een van de meest waardevolle bosgebieden in heel Vlaanderen. En ik ken er zelf toch ook een klein beetje van. De belofte om dat te verwerven, heeft men niet kunnen waarmaken. Dat zou een prachtig sluitstuk zijn om die verbinding te kunnen maken van Tervuren, rond de hele zuid-westrand tot in Lembeek, Lembeekbos.

We weten ook dat een van de problemen is dat op heel wat van die gebieden bakstenen staan, gebouwen staan. Dat geldt voor het Lembeekbos, maar ook voor andere parken en gebieden is dat evenzeer het geval. Dat maakt natuurlijk dat de zaak er niet makkelijker op wordt, wel integendeel. Er is ook het prijskaartje dat eraan vasthangt: wie moet dat betalen? Welke bestemming wordt eraan gegeven? Dat zijn allemaal problemen. Er is een stroeve grondmarkt in de Vlaamse Rand rond Brussel enzovoort.

Een van de redenen die werden aangehaald voor de vertraging is onder andere de omvorming van het bevoegde agentschap, AMINAL, naar de huidige vorm, het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). Nochtans is dit project een stevige hefboom om de Rand te versterken met de bevoegdheden die we als Vlaamse overheid hebben. Het Vlaamse karakter van de Rand kan versterigd worden en de toeristische aantrekkingskracht van het gebied kan stijgen. Het Zoniënwoud en het kasteel van Gaasbeek zijn al in handen van de Vlaamse overheid. In het gebied van Grimbergen en Vilvoorde, in het noordoosten, zijn er ook een aantal mooie projecten gerealiseerd met onder andere het Houtembos, het aaneengeschaakeld gebied van Drie Fonteinen aan de achterkant van vtm, het Tangebeekbos en Hoogveld. In die zin zou een verdere voltooiing van het project natuurlijk wel zinvol zijn. Ik dring daar toch wel op aan.

Minister, wat het culturele onderdeel betreft, is de zaak me niet helemaal duidelijk. Het werd afgesplitst en ging over naar Cultuur. Ik heb de indruk dat het een beetje verspreid zit. Dat is echt opgelost als een bruistablet. Ik denk dat ik daarover ook eens een vraag zal stellen aan de bevoegde minister. Ik had de vraag ook kunnen stellen aan de minister van Leefmilieu. De boodschap was echter voordien al gekomen van deze commissie. U hebt een coördinerende, een horizontale functie. Het is aan u, als minister van de Vlaamse Rand, om een belangrijke trekkersrol te spelen. Ik ben dan ook benieuwd naar de antwoorden op mijn vragen.

Zult u nieuwe initiatieven nemen om het Bruegelproject te voltooien? Zo ja, welke? Kunt u dat zo concreet mogelijk formuleren? Hoe verloopt de samenwerking in dit dossier met uw collega's van Cultuur en Ruimtelijke Ordening?

De heer Sven Gatz: Ik zal een meer algemene vraag stellen, minister. Ik kan me helemaal vinden in uw vraag om uitleg, mijnheer Demesmaeker. U maakte ons er attent op dat het Bruegelproject over meer gaat dan domein- en natuurverwerving. Dat is natuurlijk wel zeer belangrijk, daarmee begint het, maar er is een twee-eenheid met cultuur. Hoe ver staat het daarmee, minister? Zijn er contacten tussen uw kabinet en de minister van Natuur en Cultuur?

Inzake de renovatie van het kasteel op het domein Ter Rijst is er wel degelijk een nieuw sprankeltje hoop. U wilt daar erfgoedlogies installeren. Dat zou op zich geen slechte zaak zijn. Ik heb vernomen dat er in het aangepaste project ook plaats zou zijn voor 'artists in residence'. Het kasteel zou daardoor een bredere functie krijgen zowel inzake cultuur als natuur. Ik heb echter het gevoel dat dit eerder te wijten is aan een toevallige zijsprong en dat het dossier plots op die manier tot stand gekomen is.

Zijn er nog bijkomende initiatieven gepland om dat natuur/cultuurproject nieuw leven in te blazen?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Demesmaeker, u vestigt terecht de aandacht op het Bruegelproject. Ik ga eerst even terug in de tijd.

Op 21 januari 2000 keurde de toenmalige Vlaamse Regering principieel het Bruegelproject goed. Het had als doel de Vlaamse Rand te ontsluiten door middel van een synergie tussen enerzijds het groene karakter en anderzijds – zoals de heer Gatz beklemtoonde – de culturele en andere aspecten van de Vlaamse samenleving. De belangrijkste missie van het project was de kastelen, domeinen, parken, bossen en natuurgebieden in eigendom van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest tot één collectieve gordel van patrimonium- en groenbezit uit te bouwen, en er tegelijkertijd een culturele, cultuurhistorische, educatieve, ecologische en Europese dimensie aan te geven.

Zoals gezegd is het Bruegelproject later in twee delen opgesplitst, namelijk het culturele aspect, met middelen van de minister van Cultuur, en het groene aspect, dat valt onder het Agentschap voor Natuur en Bos. Wat betreft het culturele gedeelte van minister Schauvliege zijn de middelen die initieel werden ingezet op het Bruegelproject, verdeeld over specifieke culturele maatregelen in de Rand waaronder het Museum Felix De Boeck, het kasteel van Gaasbeek, het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant enzovoort.

U hebt het geopperd, mijnheer Demesmaeker, het zou inderdaad opportuun zijn dat u daarover meer concrete vragen stelt aan minister Schauvliege. U sprak over een bruistablet. Ik weet niet of het zo erg is en dat de middelen verdwenen zijn, ik hoop van niet. In elk geval: de oorspronkelijke middelen zijn opgedeeld tussen cultuur en natuur.

Ik kom tot het groene aspect. Het Agentschap voor Natuur en Bos is er tot op heden in geslaagd om een groot deel van het groenverwervingsplan te realiseren, namelijk 160 hectare in een of andere beheer- of erfpachtvorm en ongeveer 300 hectare in aankoop. Ik wil even beklemtonen dat heel veel en nuttig werk werd verricht door Marcel Vossen. We kennen hem allemaal. Op 10 oktober hebben mijn kabinetmedewerkers – ik kom daar nog op terug – met

hem nog een rondrit gemaakt. Dat is die man zijn levenswerk geweest. We mogen hem met zijn allen dankbaar zijn. Ook in dit laatste jaar van zijn loopbaan blijft bij bezig met de problematiek.

Dus, op 10 oktober hebben mijn kabinetschef, mijn raadgever Vlaamse Rand en mijn raadgever Onroerend Erfgoed met Marcel Vossen een rondrit gemaakt langs de verschillende natuurverwervingsprojecten van het Bruegelproject. Ze bezochten de talrijke verwezenlijkingen; daarnaast stonden er ook nieuwe natuurverwervingsprojecten en een toelichting daarover op het programma.

In het kader van de structuurvisie voor het Zoniënwood met Groenendaal als belangrijkste toegangspoort, zal er een prioritaire invulling komen voor de priorijkerk, het kasteel en het bosmuseum. Concreet onderzoeken we hoe we deze gebouwen een toeristische invulling kunnen geven. Dit alles zal worden gecoördineerd door mezelf als minister bevoegd voor de Vlaamse Rand en Onroerend Erfgoed en door de minister van Natuur, Cultuur en Leefmilieu.

Wat betreft de eigendomsverwerving van Lembeekbos, een van uw terechte hoofdbekommernissen, om het aaneensluiten van de Groene Gordel te bevorderen, heeft de Vlaamse Regering moeten vaststellen dat de huidige eigenaar, de ULB, niet bereid is om het bos te verkopen. Het bos zal bijgevolg onteigend moeten worden. Het Agentschap voor Natuur en Bos is momenteel een ontwerp van onteigeningsplan aan het opstellen om het bos te kunnen verwerven. Dat is een van de essentiële onderdelen van de Groene Gordel. Ik zal de nieuwe initiatieven van mijn collega-minister(s) actief opvolgen en ondersteunen, zoals reeds vermeld in mijn beleidsnota en mijn beleidsbrief Vlaamse Rand 2011 die intussen in het parlement is ingediend.

Ik kreeg van minister Schauvliege een antwoord op uw vragen. Zij zegt dat het versterken van de omgevingskwaliteit in de Vlaamse Rand een voornamelijk prioriteit is en blijft. Ze refereert daarvoor aan het Vlaamse regeerakkoord en de beleidsbrief Leefmilieu. Dat gebeurt niet alleen via het Bruegelproject, maar ook via de inzet van landinrichting, van lokale grondenbanken en van beheersovereenkomsten. Daarnaast zal minister Schauvliege onderzoeken waar lokale grondenbanken, natuurinrichting en ruilverkaveling gericht kunnen worden ingezet om de Vlaamse Rand te versterken.

Niet minder dan 10 procent van het budget voor landinrichting is bestemd voor de Vlaamse Rand. De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) ontwikkelt in dit kader drie landinrichtingsprojecten. In de oostrand het plateau van Moorsel: Kraainem, Tervuren, Wezembeek-Oppem, Zaventem en Machelen. In de westrand Molenbeek-Maalbeek: Asse. In de zuidrand het 'Land van Teirlinck': Beersel en Linkebeek.

In 2010 zijn er vijf inrichtingsplannen in de oostrand goedgekeurd. De planprogramma's van de landinrichtingsprojecten in de zuid- en de westrand zal minister Schauvliege dit jaar nog goedkeuren. Ze heeft ook aan de VLM de opdracht gegeven om tegen het einde van de regeerperiode een planprogramma voor de overige gemeenten van de Vlaamse Rand op te stellen. In Asse is de VLM vorige week gestart met de werken om van het Bruegelbroek weer een mooi natuurlijk park te maken. De kostprijs hiervan is 330.000 euro. Vanaf november legt de VLM missie links aan in het fietsroutenetwerk tussen Leuven en Brussel, de kostprijs is 780.000 euro.

De VLM heeft dit jaar in de Vlaamse Rand meer dan 15 hectare grond aangekocht voor een totaalbedrag van ruim 860.000 euro. Dit gebeurde met overeenkomsten met de gemeenten voor lokale grondenbanken en ook via aankopen in de landinrichtingsprojecten. De gronden worden voornamelijk gebruikt voor de inrichting van de open ruimte in de Vlaamse Rand en voor de realisatie van links voor natuur, functioneel traag verkeer en recreatie. Zo gaf minister Schauvliege in september groen licht voor de aankoop van 5 hectare 16 are 94 centiare van het voormalige Dexia-domein in Kraainem. Dit domein zal een belangrijke rol spelen in de versterking van de oostrand.

De VLM sloot ook in de Vlaamse Rand beheersovereenkomsten af. Daarmee engageren landbouwers zich er op vrijwillige basis toe om tegen een vergoeding actief bij te dragen aan een hogere omgevingskwaliteit. Er lopen momenteel voor bijna 10 hectare overeenkomsten die het botanisch beheer van gras- en akkerland willen verbeteren. Voor ruim 17 hectare is een overeenkomst natuur gesloten. Voor ruim 160 hectare zijn er maatregelen overeengekomen die de erosiegevoeligheid in het gebied aan banden moeten leggen. Daarnaast is er ruim 9 are aan streekeigen kleine landschapselementen aangelegd en zijn er beheersovereenkomsten gesloten voor 1,3 kilometer onderhoud van hagen en heggen, 44 are houtkanten en 100 vierkante meter poelen. Het vrijwillige beheer van perceelsranden slaat op een totaal aan overeenkomsten van 58 hectare.

De ruilverkaveling Londerzeel is voor een belangrijk deel gelegen in de Vlaamse Rand: Londerzeel, Meise, Merchtem. Minister Schauvliege zal aan de VLM vragen om in 2011 werk te maken van de actualisatie van het ruilverkavelingsplan. Daarnaast zal minister Schauvliege het ANB en de VLM vragen om te onderzoeken waar de inzet van natuurinrichting en lokale grondenbanken de Vlaamse Rand in het Bruegelproject kunnen versterken.

Ik kan u verzekeren dat de verschillende betrokken kabinetten op dezelfde golflengte zitten voor wat de versterking van het natuurbeleid in de Vlaamse Rand betreft. Dit dossier zal in gezamenlijk overleg verder worden opgevolgd. Dit dossier is tevens verweven in het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB) en zal worden opgevolgd door het Coördinatieplatform VSGB, waarin VLM en ABN aanwezig zijn.

Wat de vraag van de heer Gatz betreft over het domein Ter Rijst, kan ik antwoorden dat ik inderdaad plannen heb. De eerste keer dat ik Ter Rijst heb bezocht, heb ik die plannen al principieel geformuleerd. Ik was daar een aantal jaren geleden samen met Marcel Hoste, en ik zei hem dat het daar prachtig was om er een stiltehotel van te maken, het was daar immers heel rustig. Toen bleek dat dit ook een stiltegebied is, een van de weinige die we hebben. Ik wist dat toen niet. Het is een gebied met heel veel broedvogels, met een prachtige fauna en flora. Er zijn dus inderdaad plannen in die richting. Het is natuurlijk wel een project dat een beetje buiten de Rand ligt en er niet zozeer deel van uitmaakt, maar het is belangrijk om dit ook mee te delen, want het draagt op een bescheiden wijze – het gaat immers over een heel kleinschalig project – bij tot de versterking van het toeristische potentieel in Vlaams-Brabant. Eventueel kunnen er ook ‘artists in residence’ komen en kan er een kleinschalige logiesvorm worden ontwikkeld. Het is niet de bedoeling om er een groot hotel te ontwikkelen.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Minister, ik dank u voor het uitgebreide en op bepaalde momenten heel concrete antwoord. Het doet me enorm veel plezier om te horen dat het idee van het Bruegelproject springlevend is en dat er een aantal concrete zaken in de pijplijn zitten. Het is inderdaad belangrijk om de Groene Gordel zo veel mogelijk te sluiten omwille van de leefkwaliteit in die dichtbevolkte regio rond Brussel, daar moeten we geen tekening bij maken, maar ook om de toeristische uitstraling te vergroten en om in het internationale jaar van de biodiversiteit verder te werken aan het uitbreiden van natuur en aan het verwerven van nieuwe gebieden.

Ik ben blij met uw antwoord over het Lembeekbos. Ik heb daar al een aantal schriftelijke vragen over gesteld en uit het laatste antwoord, dat ook al van enkele maanden geleden dateert, bleek dat er een nieuwe vraag was gesteld aan de ULB, maar dat er om een aantal redenen geen bereidheid was om het te kopen. Er staat natuurlijk een gebouw op, een villa, maar het zou mooi zijn indien er wordt gewerkt aan het gehele gebied. We zijn daar ook bezig met een project boommarker, en op die manier proberen we vanuit het lokale bestuur verbindingen te maken tussen de verschillende natuur- en bosgebieden in de zuidwestrand op het grondgebied van Halle. Het zou mooi zijn indien dit gebied onder het beheer van ANB kan komen en ook beter ontsloten kan worden.

Ik ben toch gerustgesteld in die zin dat de prioriteit bij de Vlaamse Regering blijft liggen en dat ze die Groene Gordel met prioriteit wil versterken. We kijken uit naar nog meer concrete realisaties op het terrein. De afgelopen jaren is er al het een en het ander gerealiseerd, ook via het instrument van de landinrichting. Men ziet dat op het terrein groeien. Dat is leuk. Ik hoop dat we verder in die richting kunnen gaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur om het Brussels Philharmonic weg te trekken uit Brussel - 281 (2010-2011)

– *De heer Mark Demesmaeker treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Voorzitter, minister, de laatste weken is er enige commotie ontstaan over de mogelijke verhuis van het Brussels Philharmonic naar Gent. Het past allemaal in een bredere operatie, die dezer dagen druk becommentarieerd wordt in en buiten het parlement. De minister van Cultuur wil het Ballet van Vlaanderen en de Vlaamse Opera op de een of andere manier laten samensmelten. Men noemt dat dan ‘synergieën’. Maar hoe ver gaat dat dan? Dat is de discussie die de volgende weken in de commissie Cultuur zal worden gevoerd. Ik denk dat het debat gepland is de week na de herfstvakantie. Er zijn ook plannen om het Vlaams Radiokoor en het Koor van de Vlaamse Opera te laten samensmelten. Het gaat om een grote operatie. De minister van Cultuur zegt dat het niet om een besparingsoverweging gaat, maar om synergieën, het zorgen voor een grotere flexibiliteit en stabiliteit voor de instellingen.

Minister, wat ik hier even aan de orde wilde stellen, is de mogelijke verhuis van het Brussels Philharmonic naar Gent. Ik heb in het verleden al contacten gehad met de mensen van het Brussels Philharmonic. Niet toevallig hebben ze de naam ‘Brussels’ toegevoegd aan Philharmonic. Het is gewoon een vaststelling dat Brussel een grotere uitstraling heeft dan wanneer het zich aan Vlaanderen of zelfs België zou linken. Ik vel daarover geen waardeoordeel. Het gaat om een internationaal gerenommeerd ensemble.

Daarnaast is er ook het feit dat men in het Flageygebouw speelt. Dat vormt een stevige uitvalsbasis voor activiteiten in Brussel, maar ook in Vlaanderen en daarbuiten. Het zal u niet verwonderen dat ik het zeer jammer zou vinden voor de uitstraling van de hoofdstad, en u met mij denk ik, indien dit symfonisch orkest door de mogelijke voorliggende plannen Brussel zou verlaten voor De Bijloke in Gent. Ik weet dat u de Vlaamse Gemeenschap in Brussel in de ruimste zin van het woord een warm hart toedraagt, en dat niet alleen als persoon, maar ook in uw hoedanigheid als minister van Brusselse Aangelegenheden. Ik neem dan ook aan dat die zaak op regeringsniveau tussen u en andere ministers aan bod is gekomen.

Er was even sprake van de naam Ghent of Flanders Philharmonic. Men kan daarover denken wat men wil. Dat valt te bekijken. De verankering van dit ensemble in Brussel tijdens de laatste jaren is zo sterk, dat ook de verandering van naam uit een zuivere marktoverweging een dermate kostelijke zaak zou zijn, dat het beter is om het ensemble daar te laten.

Ik voeg nog een argument toe, die niet in mijn ingediende vraag stond. Onlangs zijn er nog gesprekken geweest om de verankering, de financiële constructie van Flagey rond te krijgen. Er zijn een aantal wankelende elementen. Er zijn een aantal privé-investeringen gebeurd. Dat is grotendeels gelukt. Maar tegelijkertijd sleept men ook een aantal lasten uit het verleden mee. Men kan echter niet zeggen dat de culturele uitstraling van Flagey zoals ze nu is, er de

afgelopen jaren op achteruit is gegaan, wel integendeel. In uw vorig leven hebt u daartoe een belangrijke steen bijgedragen door, via de heraanleg van het plein, de twee-eenheid van het Flageygebouw en het plein volledig tot haar recht te laten komen. Het is een beetje verwonderlijk dat het Brussels Philharmonic, dat een sleutelrol speelt in heel die financiële constructie om Flagey leefbaar te houden, mogelijk – en ik druk nogmaals op de voorwaardelijke wijs – naar Gent zou verhuizen. Dat zou niet alleen slecht zijn om de redenen die ik daarnet heb opgenoemd. Voor Flagey zou dat een ramp op zich zijn.

Minister, mijn vragen zijn eenvoudig. Eigenlijk behoort het tot de bevoegdheid van de minister van Cultuur. Mijn collega De Gucht had haar vorige week al willen ondervragen in de commissie Cultuur. Dat zal echter pas volgende week gebeuren. Daarom komt mijn vraag toevallig eerst aan bod. Werd u in kennis gesteld van deze plannen? Vermoedelijk wel. Wat zijn uw bevindingen daarover? Kunnen ze uw goedkeuring wegdragen? Het zou me verwonderen, maar ik vraag het toch maar. Wat hebt u ondernomen om binnen de regering tot bepaalde andere inzichten te komen zodat het Brussels Philharmonic in Brussel zou blijven en voor Flagey, maar uiteraard ook voor heel Vlaanderen, zou blijven werken? Wat staat er te gebeuren? Ik heb er vertrouwen in dat het antwoord me zal bevallen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Wat heb ik gedaan? Toen ik het bericht in de krant las, ben ik bij mijn collega, minister Schauvliege, geweest. We hebben trouwens niet alleen over Flagey gesproken. We hebben ook een overzicht gemaakt over alle issues die in de toekomst over Brussel en Cultuur zouden kunnen opduiken. We hebben ook gekeken hoe Onderwijs en Cultuur kunnen samenwerken. Uiteraard hebben we het ook over dit onderwerp gehad.

Wat is er eigenlijk gebeurd? Blijkbaar is er een of ander signaal geweest vanuit Flagey zelf dat het Brussels Philharmonic nogal veel plaats en ruimte innam. Minister Schauvliege heeft dat gehoord en heeft gezegd dat de zaak zou worden bekeken. Toen is er een heel verhaal ontstaan dat men dat zou bekijken. Sommigen zouden misschien graag hebben dat het ensemble naar De Bijloke in Gent zou gaan. Dat is nog een andere zaak. Alles is dan gekoppeld.

Ik heb heel goed van haar begrepen dat het niet haar bedoeling is om het Brussels Philharmonic weg te trekken. Ik heb haar ook gezegd dat ik het geen goed idee zou vinden indien dat zou gebeuren. Ik heb begrepen, en dat is ook zo opgenomen in de beslissing van de Vlaamse Regering, dat er een evaluatie zal zijn, dat er eventueel een bijsturing zal gebeuren. Men kan nooit tegen een evaluatie zijn. Die evaluatie zal gebeuren in samenwerking met de mensen van Flagey, in samenwerking met de mensen van het Brussels Philharmonic om te kijken wat er nu moet gebeuren en wat er eventueel moet worden bijgestuurd. In die optiek is de beslissing ook genomen. De Vlaamse Regering heeft niet beslist dat het vertrekt. Het zal geëvalueerd worden.

Wat wel belangrijk is, is dat we breder hebben gekeken. Brussel is niet alleen heel belangrijk als culturele pool, als vitrine, als plaats om zich te tonen. We zijn van mening dat die band bevestigd moet blijven. Flagey is opnieuw uitdrukkelijk opgenomen als een presentatieplek. Dat geldt echter ook voor BOZAR en de Ancienne Belgique. Dat betekent dat er samenwerkingsovereenkomsten afgesloten zullen worden met BOZAR, met Flagey, met de Ancienne Belgique over het presenteren van deze en andere Vlaamse productiehuisen in Brussel. Ook dat is, denk ik, belangrijk. Er wordt op een structurele manier de kans gegeven om die band te versterken.

Op dit moment is het goed dat we met zijn allen, meerderheid en oppositie, alert zijn bij het verdedigen van de belangen van Brussel. Er zijn historische linken, er was nog niet zo lang geleden die verhuis. Het ging hier echter om een praktische opwelling vanuit Flagey zelf. Het signaal werd dan geïnterpreteerd en het is een eigen leven beginnen te leiden, terwijl ik heel goed

van minister Schauvliege heb begrepen dat het niet haar bedoeling was en nooit haar bedoeling is geweest om het ensemble uit Brussel weg te halen.

Als zoiets gebeurt, zijn er natuurlijk een aantal mensen die de kans zien mogelijkheden naar voren te schuiven. Het plan in verband met De Bijloke bleek echter niet echt uitgewerkt te zijn. Het was ook niet echt doorsproken met Gent. Er was gewoon een signaal, dat terecht is gekomen in een verhaal dat niet echt geschreven is. Ik heb er dus alle vertrouwen in dat het de volgende jaren in Brussel zal blijven, tenzij er plots geen eensgezindheid meer is over Flagey en het Brussels Philharmonic. En dan moeten we ook bekijken hoe we daarop reageren. Maar op dit moment is het niet aan de orde.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is ook het antwoord waarop ik gehoopt had. Ik heb begrepen dat er een evaluatie zal volgen. Daar kunnen we zich natuurlijk niet tegen zijn.

We moeten wel waakzaam zijn. Het uitgangspunt van een evaluatie is neutraal, maar er zijn verschillende krachten die inwerken op een dergelijke evaluatie. We zijn er ons ook allemaal van bewust. Ik heb begrepen dat we in deze zaak duidelijke bondgenoten zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het woonzorgproject in Koekelberg - 271 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het Vlaams zorgdorp op de voormalige KUB-site - 351 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, in een schriftelijke vraag ondervroeg ik u over de stand van zaken van de uitbouw van de woonzorgzones in Brussel. In uw antwoord vermeldde u met betrekking tot nieuwe woonzorgprojecten dat “in dit onderzoeksstadium enkele pistes als haalbaar worden beschouwd, waaronder het project rond de KUB-campus in Koekelberg.” U voegde er nog aan toe dat er “voor deze campus door het woonzorgcentrum Sint-Vincentius een optie voor de grond ondertekend werd met HUB/EHSAL. De initiatiefnemer vroeg een voorlopige vergunning aan voor 174 woongelegenheden, woonzorgcentrum, twee maal tien woongelegenheden kortverblijf, zestig verblijfseenheden, centrum voor herstelverblijf en zestig serviceflats.” Het is dus een bijzonder belangrijk project.

Enige tijd geleden konden we in de pers echter vernemen dat de burgemeester van Koekelberg dit project niet ziet zitten, en zelfs wil tegenhouden. Ook staatssecretaris Kir van de Brusselse Regering zou zich vragen stellen bij het project, en een andere invulling voor de site onderzoeken, waaronder een crèche, een cultureel centrum enzovoort.

Sinds vorig jaar staan de voormalige gebouwen van de Katholieke Universiteit Brussel leeg. Hiermee kwam een enorme oppervlakte ter beschikking voor de Vlaamse Gemeenschap, die plannen had voor bejaardenvoorzieningen, aangezien er op dit vlak nog een belangrijke inhaalbeweging moet worden gedaan in Brussel. Als dit project geen doorgang zou vinden, dreigt uiteindelijk een enorm gebouw lang leeg te staan en een soort stadskanker te worden. Dat willen we allemaal te allen prijze vermijden.

Minister, kunt u een exacte stand van zaken geven van dit dossier in Koekelberg? Welke stappen zijn er al concreet genomen en/of moeten er nog genomen worden? In hoeverre is de

verkoop tussen de Hogeschool-Universiteit Brussel (HUB) en de vzw Sint-Vincentius afgerond? In welke fase bevindt zich de aanvraag voor de erkenningen die nodig zijn om deze woonzorgvoorzieningen te kunnen openen bij de Vlaamse Gemeenschap? Hebt u of het Kenniscentrum Woonzorg Brussel sinds de reacties van de burgemeester van Koekelberg en staatssecretaris Kir, al contact opgenomen met de gemeente en het gewest om dit project eventueel te verduidelijken en te zoeken naar een bevredigende oplossing voor alle actoren? Zo ja, wat is er voortgekomen uit dit overleg? Had u al in middelen voorzien voor dit specifiek project vanuit het Brusselfonds? Zo ja, hoeveel? Zijn er in de andere lopende projecten rond de uitbouw van de verschillende woonzorgzones nieuwe beslissingen of ontwikkelingen sinds mijn schriftelijke vraag nr. 455?

De heer Willy Segers: Voorzitter, minister, dames en heren, mijn vraag is gelijklopend. Ik zal het nog wat concreter hebben over de Nederlandstalige woonzorg voor bejaarden in Brussel. We weten dat er een tekort is, dat er een probleem is. Dat is opgenomen in uw beleidsnota: “de Nederlandstalige thuiszorg verder in kaart brengen en inzetten op de uitbouw ervan.” Ook het Vlaams regeerakkoord belooft om hier inspanningen voor te leveren.

De heer Delva heeft de situatie al geschetst. De gebouwen van de voormalige KUB staan immers al enkele maanden leeg. Hierdoor komt 2 hectare grond vrij. Bovendien is de ligging zo goed als ideaal: vlakbij een park, metro en dergelijke. Kortom, een echte win-winsituatie voor de Vlaamse Gemeenschap in de hoofdstad. De HUB kan haar grond en gebouwen verkopen, vermijdt daarmee leegstand en biedt een grootschalige oplossing voor het nijpende tekort aan bejaardenvoorzieningen.

De zaak is in de media gekomen. De vzw Sint-Vincentius zou bereid zijn om het terrein te kopen, maar de betrokken Franstalige politici werken dit project tegen. De burgemeester van Koekelberg, Pivin, is het project helemaal niet genegen. Hij spreekt van “de weerzinwekkende naam Zorgdorp” en “niet welkom in Koekelberg”. Het woord bejaardengetto is gevallen. Het lijkt op de ‘Koekelberg Bastards’. Dat zijn zware woorden, zeker omdat het over een belangrijk instrument van de Vlaamse Gemeenschap gaat. Burgemeester Pivin kan via het bijzonder bestemmingsplan (BBP), dat nog moet worden gewijzigd, een belangrijke rol spelen. Ook Brussels staatssecretaris voor Stedenbouw, Emir Kir, is het Vlaamse zorgproject niet genegen en ziet het zelfs het liefst kelderen.

Mijn vragen sluiten aan bij die van de heer Delva. Hoe staat u tegenover de plannen om een Vlaams zorgdorp in Koekelberg neer te planten? Hoe wilt of kunt u dit project eventueel steunen? Wat is de stand van zaken betreffende het in kaart brengen van de Nederlandstalige thuiszorg in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? Plant u aansluitende maatregelen bij mogelijk opvallende resultaten? Hebt u reeds overleg gehad met de betrokken Brusselse politici om tot een beter uitgebouwde Nederlandstalige seniorenzorg te komen? Indien ja, kwam dit project ter sprake?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Ik sluit me aan bij de vraagstellers. Ik wil een nuance aanbrenen. De grootschaligheid van het project wekt enige twijfel bij sommigen. Als buurtbewoner zou ik ook willen zien dat de functieherbestemming van de universiteitscampus zo naadloos mogelijk verloopt, al was het maar om een stadskanker te vermijden. Ik kan me inbeelden dat men terugschrikt voor dergelijke grootschalige infrastructuur.

Ik vind het wel bijzonder vreemd dat de oorspronkelijke informele toezeggingen om het allemaal probleemloos te laten verlopen nu worden ingetrokken, in het bijzonder door de gemeente Koekelberg. Het project komt zelfs in een woelig vaarwater terecht van een aantal Brusselse politici. Ze springen er nu allemaal op met allemaal verschillende plannen. Minister, u zult het beamen, men dreigt hier eindeloos over te gaan palaveren zodat de stadskanker een virtuele werkelijkheid wordt en het nog zeer lang zal duren voor er wat dan ook op die site gebeurt.

Ik ken niet alle contouren van het huidige project, misschien kunt u daar iets meer over zeggen, maar het is ten minste een concreet project. De bestemmingswijziging zou probleemloos kunnen verlopen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: De plannen voor de uitbouw van seniorenvoorzieningen op de campus van de voormalige KUB werden uitgetekend door vzw Sint-Vincentius, ondersteund door het Kenniscentrum Woonzorg. Het woonzorgcentrum Sint-Vincentius uit Erpe-Mere, dat een optie ondertekende, vroeg een voorlopige vergunning aan voor 174 woongelegenheden, een woonzorgcentrum, twee maal tien woongelegenheden kortverblijf, zestig verblijfseenheden, een centrum voor herstelverblijf en zestig serviceflats.

MR-burgemeester Pivin ziet die plannen inderdaad niet zitten, en wordt daarin gevolgd door de bevoegde PS-staatssecretaris en de fractieleidster van Ecolo. Ze hebben daarbij verschillende uitgangspunten, ik kom daar nog op terug. De fractieleidster van Ecolo heeft het item in een communautair vaarwater gemanoeuvereerd, terwijl het geen communautair dossier hoeft te zijn. Ik kan wel enigszins begrip opbrengen voor de burgemeester van Koekelberg. Hij wordt daarin trouwens door de Vlaamse schep en gesteund. Hij heeft moeite met de monofunctionele invulling van zo'n groot complex. De naam Zorgdorp heeft ook een bijklank, het is net geen zorgboerderij. Een zorgdorp realiseren, een Vlaams dan nog, midden in de stad roept vragen op. Men wil geen monofunctionele site, men wil ook woningen, winkels en sportcentra. Ik kan dat begrijpen. De opmerkingen vanuit stedenbouwkundige visie kan ik begrijpen. De heer Gatz verwijst daar ook naar. Als men het plan vanuit stedenbouwkundige visie wil verbeteren, kan ik dat begrijpen. Maar ik begrijp niet waar Ecolo naartoe wil. Iedereen kent Marie Nagy wel intussen, ze is zeer francofoon. Zij speelt in op het feit dat het een Vlaams initiatief is, en dat is uiteraard totaal verkeerd.

De Vlaamse overheid is niet rechtstreeks betrokken in dit dossier. Ik zal het wel ondersteunen vanuit het Kenniscentrum, maar het is een privé-initiatief. Voor het van start ging, waren ook wij wel van plan om iets te doen met die site. We dachten aan een onderwijs- of sportcomplex. Dat bleek niet mogelijk te zijn omwille van het andere idee, en we hebben dat laten schieten.

Toen de KUB daar destijds kwam, is dat een beetje door de strot van de gemeente Koekelberg geduwd, al is dat sterk uitgedrukt. De zoon vreest nu dat hem hetzelfde zal overkomen als toen zijn vader. Dat element speelt mee. De politieke betrokkenheid speelt mee. Ik heb begrepen dat er wel contact was op administratief niveau. De vrees dat de geschiedenis zich dreigt te herhalen, heeft meegespeeld, denk ik. Ik laat in het midden of dat al dan niet terecht is. Ik kan alleen maar hopen dat de Brusselse politici samen met de initiatiefnemers proberen een goede invulling te geven aan de site. Er zijn al vergaderingen gepland.

De aankoopoptie die door de HUB werd verleend aan Sint-Vincentius loopt tot het einde van dit jaar. De bedoeling is dat Sint-Vincentius vóór 31 december de aankoopoptie licht, hetzij voor de hele site, hetzij voor een deel ervan. In samenwerking met het architectenbureau BURO II & ARCHI+I, heeft de HUB een concept uitgetekend en een visiebundel opgesteld voor de herbestemming van de site HUB-Koekelberg. De visiebundel werd op 7 juni 2010 voorgesteld aan de dienst Stedenbouw van de gemeente Koekelberg. De reactie was zeker niet negatief, integendeel. Het huidige gebouw moest niet per se behouden blijven, en het BBP zou door de gemeente kunnen worden gewijzigd. Tijdens dit overleg werd afgesproken dat het architectenbureau een afspraak zou maken met de hoogste gewestelijke ambtenaar om het project stedenbouwkundig te bespreken. Nadien zou het project aan het schepencollege van Koekelberg worden voorgesteld.

Sint-Vincentius kreeg op 26 juli een voorafgaande vergunning voor 174 woongelegenheden en een woonzorgcentrum. De rest van de aanvraag werd niet toegekend. Aangezien Sint-Vincentius geen voorafgaande vergunning heeft bekomen voor de uitbouw van een centrum

voor herstellverblijf, werd het concept herbekeken en werden andere partners bij de ontwikkeling van de site betrokken. Zo werd aan de kliniek Sint-Jan gedacht die een deel van haar werkzaamheden, onder meer geriatrie, naar Koekelberg zou verhuizen. Er waren tevens contacten met promotoren van een hotel, van woningen en van serviceflats.

Zelf heb ik geen demarches ondernomen. Ik denk dat het op dit moment beter in handen blijft van de huidige eigenaar, de HUB, en een eventuele nieuwe initiatiefnemer. Ze hebben een overleg met de burgemeester aangevraagd. Ik heb voor dit project geen middelen gepland vanuit het Brusselfonds. Er zijn verder geen belangrijke wijzigingen te melden sinds de omstandige informatie die ik u amper 3 weken geleden bezorgde naar aanleiding van uw schriftelijke vraag.

In juli 2009, mijnheer Segers, werd een onderzoek opgestart om de thuiszorgsector in beeld te brengen. Het onderzoek bestaat uit de volgende delen: een toelichting bij het opzet en de onderzoeksmethode; het in kaart brengen van de programmatie van de thuiszorg bij de verschillende overheden in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad namelijk de Vlaamse Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC), de COCOF; het in kaart brengen van het aanbod; de bevraging van een dertigtal sleutelfiguren en de vertaling van de conclusies van de voorgaande delen naar de organisatie van de thuiszorg in de woonzorgzones. In elk geval is het mijn bedoeling om op basis van de resultaten met de VGC te overleggen. De VGC zal de eerste rol moeten spelen. Collegelid Grouwels en minister Vandeurzen moeten dit aansturen. Wij zitten eerder in een ondersteunende positie, we hebben geen regiefunctie.

Het project moet een kans krijgen. We moeten het bekijken vanuit de stedenbouwkundige logica. Hopelijk vindt het overleg plaats dat met de gemeente is gepland. Hopelijk wordt het geen eindeloos gegalaver, mijnheer Gatz, met als enig resultaat dat de site binnen 20 jaar nog leegstaat en een plaats van allerlei ongewenste stadsverschijnselen wordt.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Ik betreur evenzeer dat het dossier bewust in communautair vaarwater is gestuurd. Het is inderdaad een privé-initiatief, maar wel een bijzonder belangrijk, waarvoor momenteel geen pasklaar alternatief bestaat. U hebt de bedenkingen geformuleerd, maar op zich kan het initiatief onze steun wel genieten.

U hebt geen initiatief genomen – en bent dat ook niet van plan – om u daarmee te bemoeien. In deze fase kan ik dat begrijpen. Het spreekt voor zich dat de VGC een bepaalde rol te spelen heeft. Maar als het dossier in woelig vaarwater blijft in de komende weken en maanden – eventueel zelfs met nog een versterking van de posities – zult u dan iets ondernemen? Dat kan samen met de VGC of met minister Vandeurzen. Zult u dan proberen om de gesprekken in een andere richting te sturen? Er zijn andere beleidsinstanties nauwer bij betrokken dan u. Maar als het dossier werkelijk slecht evolueert, hoop ik dat u eventueel samen met hen stappen gaat ondernemen om het dossier vooruit te helpen.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Ik dank u voor uw toelichting, minister. Ik sluit me aan bij de laatste opmerking. Het is uiteraard niet uw rechtstreekse bevoegdheid. Het is wel ons aller bekommernis en het staat in uw beleidsnota. De Nederlandstalige bejaardenvoorzieningen in onze hoofdstad zijn een probleem. We moeten er iets aan doen. Dit is misschien geen unieke kans, maar toch, van dien aard zullen er nog weinig voorkomen in Brussel. In die zin zou ik graag willen dat we dit stipt opvolgen en eventueel bijsturen.

Ik ben het helemaal met u eens, mijnheer Gatz. Misschien is dit overdreven in één richting geduwd. De naam Zorgdorp kan inderdaad al bedenkingen oproepen. Het gaat dan ook om een gigantische site. Ik heb het genoeg gehad om er de voorbije 5 jaar dagelijks actief te zijn. Het leent zich in eerste instantie zeker tot de plannen van de initiatiefnemers. Ik denk dat

er zelfs nog ruimte genoeg is voor andere ideeën, zoals de gemeenschapsvoorzieningen van de burgemeester. Dat is de moderne trend: meer dan alleen bejaardenwoningzorg.

Het is een ideale site. Ik denk aan het sportcomplex in de buurt. Ik vermoed dat het opgenomen is in het hele project. Er zijn heel wat mogelijkheden om er iets schitterends van te maken. De site staat al 20 of 30 jaar bekend als een Vlaamse stek in onze hoofdstad. Het zou goed zijn om dat voort te zetten met de nodige voorzieningen, in eerste instantie bejaardenvoorzieningen. Het zou schitterend zijn, mochten we daar een steentje aan kunnen bijdragen. Ik wil u oproepen, minister, om dat te blijven opvolgen.

Minister Pascal Smet: Ik heb u gehoord. Ik stel het volgende voor. Ik zal een brief schrijven aan mijn collega's Grouwels en Vanraes om onze wensen voor te leggen en te benadrukken hoe belangrijk we dat project vinden. Ik onderschrijf dat. Men wil stedenbouwkundige middelen gebruiken. Dat is een gewestbevoegdheid. Ik zal hen vragen of ze het opportuun vinden dat wij iets doen, en dat ze in de Brusselse Regering de nodige demarches doen om dit project te vrijwaren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■